

Deák Hajnalka:

Kiegészítő füzet Bartus László: *Fesz van* c. könyvéhez

A hites téma 2009-ben ismét előjött az életemben. Az egyik barátnőm még évekkal ezelőtt említett egy könyvet, amit a Hit Gyülekezete visszas, eltitkolt dolgairól írt egy kiugrott tag. Nem emlékezett, mi a címe. Kérdeztem, hol tudnám beszerezni. Á, talán sehol, ha meg is jelent pár ezer példányban, már tuti nincs meg sehol.

Béirtam a keresőbe: „Hit Gyülekezete, könyv, háttér”. (Érdekes, hogy hamarabb ezt miért nem tettem meg.) Azonnal kiadta: Bartus László: *Fesz van*. Alig öt perc múlva az is kiderült, hogy a könyv fel van töltve az OSZK elektronikus könyvtárába, így már a könyv is a gépemem volt, percek alatt. Abba se bírtam hagyni az olvasását, amíg a végére nem értem – még jó, hogy épp nem kellett túl sokat dolgoznom. Nem tudom, volt-e már ennek a könyvnek egy olvasója is, akit annyira lekötött volna, mint engem. A mű ugyanis ritka sűrűn megírt olvasmány, egyetlen fölösleges töltelékmondat nincs benne. Nem tudom, hogy tudott az író ekkora anyagot ilyen sűrűséggel megírni – ez azért (is) nagyon szimpatikus, mert nekem aztán nem kenyerem a mellébeszélés, nem is vagyok rá képes (ezért nem tudtam soha osztályfőnöki órákat tartani középiskolai tanár koromban). A könyv olvasása közben csak bólogattam, bólogattam.

A gyülekezet anyagi ügyeiről, pártpolitikai lépéseiről sose volt tudomásom, és őszintén szólva: nem is ez érdekelt leginkább. Amit leginkább igazolva, legitimizálva láttam: végre valaki, méghozzá egy egykori előjáró megerősít a gyülekezet visszas, ellentmondásos dolgaiban. Én nem véletlenül távoztam annak idején – igen hamar – a gyülekezetből. Bizonyos dolgokat már akkor kristálytiszttan láttam, amiket annak idején, érthetetlen módon, rajtam kívül senki. Az anyagiakat, SZDSZ-dolgokat nem tudtam, de a szellemi részt nagyon is tudtam. De hogyan csak én?

Egy 15 éves lány története a Hit Gyülekezetében

A történet valójában ötéves koromban kezdődött, amikor drága, megboldogult nagymamám Istenről és Jézusról beszélt. Nekem eléggé egybefolytak a dolgok: vannak a mesék sárkányokkal, királyfiakkal és királylányokkal, van a Mikulás, és van ez a Jézus-dolog. A Mikulást egy az egyben elhittem, mert volt rá *bizonyíték*: valóban odarakta valaki a csokit és a cukrot. Az ő létezése nem is volt kérdés. A királyfis-sárkányos történeteket már kételkedve fogadtam, bár ezek a történetek meg azért voltak szépek, mert szerepelt bennük szerelem, volt ritmusa a történeteknek (hármasszám), és a végén mindig a jó győzött. De ezeket már csak élvezetből hallgattam, hinni nemigen hittem, mert egyrészt felfogtam a „mese” szó jelentését; másrészt milyen király, nincs is ilyen, Kádár János van, az MSZMP főtitkára; harmadrészt sose láttam se igazi sárkányt, se igazi királylányt. A Jézusos történet volt – sajnos – a legkevésbé hihető, ezt kerek perccel vissza is utasítottam. Istennek hogyhogy volt egyáltalán gyereke? Ha igen, miért csak egy? Miért olyan nagy dolog, ha meghalt, ha harmadnap úgyis feltámadt? Istent hogyhogy soha senki nem látta? Ez a Jézus nevű ember azt állította, hogy Isten az ő apja, ezt mindenki elhitte, és 2000 évvel ezelőtt arra alapítottunk egy világvallást, hogy valaki mondott valamit? Hol a bizonyíték Isten létezésére? Ezeket a kérdéseket, bizony, ötévesen már feltettem. Választ *azóta sem* kaptam. Nem beszélve, hogy gyerekként nem volt kellemes hallgatni ezt a sztorit, mert ebben nem volt semmi szépség, mint a népmesékben. Jézust jól megkínózták, szöveget vertek a tenyerébe meg a lábába, keresztre feszítették, folyt belőle a vér, és ezt nézzük minden templom előtt. Ezt később olvastam is valahol: keleti vallások követői ideutaznak Európába, és megrémülnek: minden sarkon egy vérző, keresztre

feszített szobrot látnak. A keresztény kultúra tipikus szégyenkultúra. A keresztre feszített alak folyamatosan emlékeztet: „Te bűnös vagy”.

Született ateista hozzáállásom nem változott később sem. 7-8 évesen kényszeredetten eljártam hittanra, mert drága nagymamám így akarta. Időpocséklásnak tartottam, ill. számomra az is volt: egyetlen szót sem hittem el, ami az órákon elhangzott. Nem beszélve, hogy szombat és vasárnap délelőttönként voltak az órák, azaz egyetlen nap sem volt a héten, amikor addig aludhattam volna, amikor akarok, ez külön bosszantott. Amikor a tanfolyam végén megvolt a nagy elsőáldozás, felállt a gyerek-szavalókórus, és a tisztelendő úr – többek között – ezt kérdezte: „Hisztek-e Istenben?”, erre azt kellett közösen kiáltanunk: „Hiszünk!” Én, a kis lázadó, plusz már akkor is utáltam hazudni, szép csöndesen elétem egy „nem”-et, így én azt vallottam, hogy „nem hiszünk”.

A vallás-téma azonban mindig is ott bujkált a gondolataim mélyén, mert tisztában voltam vele – a gyakorlatias, praktikus gondolkodás híve vagyok –, hogy ha Isten viszont mégiscsak létezik, én nagyon rosszul fogok járni. Valahogy utána kéne járni a dolognak.

Kis előreszaladás, de idekívánkozik: később, húszévesen, egyetemista koromban Somlyó Bálint kiváló esztéta ismertette Pascal elméletét egy előadáson, aminek újfent megörültem, milyen okos vagyok, mert ugyanerre az elméletre jutottam már én is, pár évesen, Isten létezésével kapcsolatban, és most ezt is legitimizálva láttam, azaz:

Négy elemet kombinálunk: 1. Isten van, 2. Isten nincs, 3. én hiszek, 4. én nem hiszek.

A lehetséges kombinációk:

1. Isten van és én hiszek – a lehető legjobb kombináció: rendes, Istennek tetsző életet élek, és a végén üdvözülök.
2. Isten van és én nem hiszek – a lehető legrosszabb helyzet: élek egy tetszőleges életet, a végén elkárhozom.
3. Isten nincs és én hiszek – nem üdvözülök ugyan, de nyerek egy szép, erényes életet.
4. Isten nincs és én nem hiszek – nincs probléma.

Pontosan ugyanezek a lehetséges kombinációkon agyaltam, már nyolcévesen. A következtetés ugye az, hogy célszerű úgy élni, *mintha* lenne Isten. Ez azonban nekem nem volt ilyen egyszerű, mert azt láttam, hogy az Istennek tetsző élet sok kötelezettséggel és lemondással jár, amikhez nekem nem volt kedvem. Én mindig is úgy láttam, hogy aki hisz, annak egy csomó baja van, ami egy nem-hívőnek nincs. (Ez a gondolkodásom később a gyülekezetben pláne beigazolódott, de erről majd később.) Én csak akkor bajlódom Istennel, ha van értelme. A negyedik variáció – „Isten nincs és én nem hiszek” – meg azért nem volt olyan egyszerű, mert mindig ott motoszkált bennem: mi van, ha mégis létezik?

Tizenöt éves koromban felkértek, hogy kísérjem zongorán az egyik középiskola kórusát. Szívesen megtettem, imádtam eljárni a próbákra. A matematika sose volt az erősségem, és úgy alakult, hogy ennek az iskolának az egyik igen kedves, fiatal férfi matektanára szívesen korrepetált alkalmanként. Pénzt sose kért, szívességből tette, barátok lettünk, bár feltehető a kérdés, miféle barátság alakulhat ki egy 15 éves lány és egy 30 éves férfi között. Én sem értettem, miért foglalkozik velem olyan szívesen, de örültem a potya-óráknak, nem beszélve, hogy nagyon megszerettem ezt a fiatal, kedves tanárt, igazából bele is szerelmesedtem némiképp.

Egyszer úgy alakult, hogy vasárnap délután szerettem volna vele matekozni, ám ő nem ért rá. Hogyhogy nem ér rá, mi dolga van? Rá is kérdeztem utólag viccesen: hát hol kószálgatunk vasárnap délután? Azt mondja erre: istentiszteleten voltam. Erre nagyot néztem.

Bármennyire is nem érdekel egyetlen vallás sem, azért a *vallásos férfiak* mindig is vonzottak: aki vallásos, az jó eséllyel jó ember; jó férj lesz, jó apa lesz – így gondolkodik sok nő.

Viszont most következett a kulcsjelenet. Megkérdezte, van-e kedvem elmenni vele következő vasárnap az istentiszteletre. „Randira hív!” Nekem csak ez járt a fejemben. Még szép, hogy igent mondtam, és nagyon izgultam. El sem jutott az agyamig, hogy itt tényleg valamiféle vallásos összejövétel lesz, valamiféle programmal, imával – semmi. Semmire sem gondoltam, csak arra, hogy a tanár úr mellett ülhetek pár órán át.

Az istentiszteletre azonban nemcsak egyszerűen elmentünk, hanem fel akart készíteni: videófelvételt mutatott nekem a gyülekezetéről, és valami Németh Sándorról, a „főpásztorról”. Akkoriban még videolejátszók sem igen voltak, a kollégium egyetlen videóján néztük. Ez volt tehát az első találkozásom a Hit Gyülekezetével: kollégiumi szoba, videó, Németh Sándor imát vezetett, majd énekeltek.

Mindjárt az első benyomásom nagyon rossz volt a látottakról, itt kellett volna felállni és bele se kezdeni az egészbe. (Felnőttként már nem követnék el ilyet: nem tetszik valami, és mégis belemegyek!) Három dolog tűnt fel. Először is: Németh Sándor személye. Nagyon taszított. Böszmének, bárdolatlanak, műveletlennek láttam. Másodszor: furá volt, hogy így kezdte az imát: „Imádkozni fogunk. Nem ússzátok meg.” Nekem mindig is volt humorom, de így kezdeni egy imát? Ha tényleg hinnék és leborulnék valami istenség előtt, én nem viccelnék ilyesmivel. Teljesen szokatlan volt a saját szavakkal való imádkozás is, amiből viszont egyből lejtött, hogy mindenki összevissza azt imádkozik, amit akar, semmi koncepció, ami egy katolikus egyház után rendezetlennek, kaotikusnak hatott. Harmadrészt a zene. Én úgy voltam nevelve, hogy orgona meg ájtatos szellem. Itt viszont gitár volt, táncikálás, laza dalok, mint valami könnyűzenei rádióadó. Az egész olyan volt inkább, mint egy koncert, rajongókkal a nézőtéren.

Összességében tehát semmi nem tetszett, és nagy hiba volt, hogy ezek ellenére maradtam!

Innentől következik történetem és meglátásaim a Hit Gyülekezetével kapcsolatban. Felhívom a figyelmet, hogy nem kívánom bántani a gyülekezet tagjait, mert kedvesek voltak, szerettek. Nem okoztak nekem kárt. Személy- és településneveket jellemzően nem fogok használni. A történet közvetlenül a rendszerváltás után zajlott, a gyülekezet ekkor még meglehetősen a korai stádiumban volt, különösebb visszásságok nélkül. A hiba bennem volt...

Elmentem tehát a tanár úrral istentiszteletre. Ahogy szoktam: nem is nagyon figyeltem, mivel engem ez a téma nem érdekel. Imádkoztak, énekeltek, prédikáció volt. Aztán jött a lényeg... Még egy lehetőséget kaptam a sorstól, hogy itt és most abba hagyjam. Ha nem oda ültünk volna, ahová ültünk, most nem írnám ezeket a sorokat.

Az összejövétel végén, lágy zenei aláfestéssel, kedves felhívás érkezett: aki szeretne megtérni, jöjjön előre. Én, mivel nem figyeltem, eszembe se jutott, hogy kimenjek! És itt befejeződött volna a történet, ugyanis én ezt egy sima programnak fogtam fel, és a következő vasárnap már eszem ágában sem lett volna újból elmenni.

De nem így történt. Szerencsétlenségemre egy igen kedves, és szintén hangsúlyozottan jóképű, mosolygós, kedves fiú ült előttünk, nagy göndör hajjal, ráadásul nagyon tetszett nekem. Amikor a megtérésre szólították az embereket, kedvesen nézett rám, és mondogatta: „Menj ki, menj ki, én a helyedben úgy előremennék!” Mindezt nagyon aranyosan. Én, mivel nem figyeltem, azt se tudtam, miért is kéne előremennem, miért, mi van ott. De mivel ez az aranyos fiú kedvesen biztatott, miért állnék ellen – kimentem! Nagy ujjongás volt. Én boldog voltam, mekkora örömet szerzek ezeknek a kedves embereknek. Bár nem tudtam, mi történik éppen, de mindenki nagyon hepi volt, így aztán én is.

Amikor az egész befejeződött, meg voltam illetődve, és valahogy azt azért megértettem, hogy én most valamiféle módon elköteleződtem ide, márpedig én minden ígéretet betartok. Innentől kezdve minden vasárnap mentem.

A gyülekezet nagyon kedves testvérekből állt. Igazából azért szerettem eleinte valóban járni, mert hirtelen lett egy csomó, kedves új barátom és barátnőm. Ráadásul mindenki értelmes volt, csupa intellektuális foglalkozású felnőtt, sok főiskolai hallgató, és pár középiskolás. Emellett szerény emberek, senki nem volt gazdag.

Mint az egyik legfiatalabb tagot, engem a kezdetektől fogva nagy érdeklődéssel vettek körül, és ez külön nagyon jólesett. Mindenki ismert, és mindenki foglalkozott velem. Nem rettenetes vallásos agyalásokat kell elképzelni, hanem emberi beszélgetéseket. A két fiú – a matektanár és a göndör hajú srác – ráadásul külön kitüntetett a figyelmével, állandóan velük lógtam, két ilyen okos és jóképű fiatalember!

Nem beszélve a zenéről. Már az elején jelentkeztem, hogy zenélni szeretnék. Megtanultam gitározni, és megtanultam zongorán minél automatikusabban lefogni az összes hármashangzatot. Stabil akkord-érzetem igazából ekkor alapozódott meg: a mai napig, a billentyűzet bármely részén, bármelyik megfordításban le tudom fogni és fel tudom bontani a hangzatokat, mindkét kézzel. Szó szerint csak odanyúlok. Ezt a stabilitást ennek a korszaknak köszönhetem. Ekkor ismerkedtem meg a hangosítási technikákkal, mikrofonokkal is. Nagyon hasznos időszak volt. Életem első együttese, valójában. Egyre több dologba bevontak, egyre több helyen működhettem közre nemcsak tagként, hanem már zenei vezetőként is. A pénteki házicsoport zongorás vezetője én lettem, ezen kívül gitároztam kereszteléseken, evangelizáción, kiránduláson. Sőt, ekkor komponáltam életem első dalait is, de erről majd később. Mindez azért is érdekes volt, mert a Hit Gyülekezetében a nők alacsonyabb rendűek, és egy fiatal lányt ennyi mindenbe bevonni nem volt kis dolog. Nagy karrier előtt álltam, ez nyilvánvaló volt.

Ezekkel a részekkel semmi gond nem volt. Ha ez egy általános baráti kör lett volna, imádnám a mai napig, és még mindig oda járnék – mi okom lett volna otthagyni?

A gond a hitelenségemmel volt, és ez egyre jobban nyomasztott. Továbbra is ateista maradtam, legbelül. Az imákat untam, a prédikációk nem érdekelték, a Biblia pláne nem kötött le. Én akkor éreztem volna jól magam, ha csak zenélünk (a szöveg nekem aztán mindegy), és jókat beszélgetünk. Nekem ennyire volt igényem, a hites részre nem.

Emiatt történhetett, hogy jópár dolgot észrevettem, amit mások nem – nekem a hit nem vonta el a figyelmemet –, és itt kapcsolódnék össze Bartus László könyvével. A könyv lépésről lépésre végigmegegy a problémás részekre, és legtöbbször nekem is van kapcsolódó saját sztorim vagy meglátásom. Amíg mások imádták az Urat, addig én csendben figyeltem, méghozzá arra, amik valójában történtek; egyre jobban csóváltam a fejemet, és egyre inkább fészkelődtem, hogy én innen mégiscsak ki akarnék lépni inkább.

Bartus László könyve elsősorban a vezetőség belső életéről szól, amit egy átlagos hívő nem láthatott és nem láthat. Nekem erről semmi információm nem volt soha. Annyit vettem észre magamon, hogy nem tudtam elfogadni se Németh Sándort, se a helyi vezető pásztor. Pont a két tekintélyt. Másokkal nem volt bajom. De mindenre volt magyarázat, erre pl. az, hogy azelőtt katolikus voltam, és a volt katolikusokkal mindig nagyon nehéz. Nem akartam mondani, hogy engem a katolikus vallás ugyanígy nem érdekel, mint ez... Egészen biztosan nem szenvedek semmiféle maradvány-hatástól.

Feltűnt továbbá a vezetőséggel kapcsolatban, hogy nagyon utaztak a férfiakra. Jó kiállítású, jóvágású férfiak lettek a mindenféle vezetők, akkor is, ha szellemi képességeik terén gyengécskén teljesítettek. Sok tapasztalt, mélyen hívő nő sokkal alkalmasabb lett volna némelyik feladatra, de ebben az egyházi hierarchia-rendszerben más a szokás. (Ha férfi

lennék, nem úsztam volna meg ennyivel a kilépésemet. Így viszont nem voltam nagy veszteség.)

Németh Sándorral szerencsére nem sok dolgom volt. Egyetlenegyszer fordult elő, hogy felutaztam szervezett busszal budapesti összejövetelre, ahol „a Sándor” prédikált. Tök mindegy, ki prédikált, én sose tudtam figyelni. Sándor és felesége kazettái (akkor még kazetták ☺) kézzől kézre jártak, és a hívek otthon is hallgatták őket. Én még csak nem is kértem a kazettákból, mert tudtam, hogy úgyse érdekel. A zene az más, azokat mindig nagy örömmel lenyúltam és hallgattam, de az meg csak zenei szempontból érdekelt.

Való igaz, amit Bartus László ír, miszerint nem volt egységes elképzelés sok mindenről, és a hívők egymást tanították. Valakinek volt egy „kijelentése”, megosztotta másokkal, és a többiek követték. Más kérdés, hogy a jóindulat kétségbevonhatatlan.

A „kijelentésekkel” a következő gondom támadt. Nekem Isten soha semmit nem jelentett ki. Nekem az Úr soha nem üzent semmit. Ez azért volt roppant kínos, mert mindenki másnak viszont – állítólag – igen. Ez volt számomra az egyik fő ellen-bizonyosság. Nem lehet, hogy mások ezt csak úgy érezték? Ha valaki nagyon belelovallja magát akármilyen transz-dologba, simán támadhatnak látomásai. Ezt, ha akarom, Isten kijelentésének is magyarázhatom. Sőt, voltam már olyan kínos helyzetben is, hogy konkrétan rákérdeztek ima után: „Neked mit üzent az Úr?” Hát ööö izé. Én valójában kételkedve hallgattam, amikor mások az Úr „üzeneteiről” beszéltek. Nem arra gondoltam: jaj, mindenkinek mond valamit, csak nekem nem, hanem arra, hogy homályos, álom-szerű felsejléseket véltek ők üzenetnek.

Visszatérve a komponálásra. Kérem szépen: nem „komponálok”, hanem a Szentlélek „adja” a dalt. Hát én úgy éreztem, *én* gondolkodom a hangokon a zongora mellett, de lehet, hogy súgott valaki. Így is kellett fogalmazni: „a Szentlélek adta ezt a dalt”. Ha azt mondtam: „én írtam”, akkor egoizmus démonával voltam megvádolva. Kezdetleges, első dalaim így születtek tehát, tisztán emlékszem rájuk, de elő nem adnám őket még egyszer, annyira kis gyermetegek, meg klisések. A szöveget a Bibliából másoltam hozzá, ahol kinyílt, de ennek is egyszerű oka volt: képtelen lettem volna bármiféle hites szöveget is kitalálni, és a Szentlélek sem segített a szövegírásban.

A dalokat elő is adtam nagy gyülekezet előtt, és mindenki szívből örült neki, sőt, a pásztorunk az egyiket még meg is könnyezte.... Ez nekem olyan értelemben nagyon rossz érzés volt, hogy te jó isten, senki nem veszi észre, hogy bennem nincs is hit? Sőt, állítólag „kenet” volt a játékomon, külön hírem volt már, hogy „ha a Hajnalka leül a zongorához...” Ez nekem persze, hogy jólesett, másrészt viszont rettegetem, hogy így átverek mindenkit, és Isten hogy meg fog büntetni ezért a képmutatásért, amit itt művelek. Persze, ha van Isten... Az elvi kérdés az, hogy Isten közvetíthet-e egy hitetlen emberen keresztül? Lehet, hogy rajtam keresztül tényleg közvetített? Vagy csak belelálták? Vagy... én hiszek? ☺ Szerintem nem hiszek. Most én bizonytalan vagyok?

Ide is írok azonnal egy ellen-bizonyosságot. Az összejövetelek egy művelődési házban zajlottak, azaz a hét többi napján „világiak” használták a zongorát. A másik zongorás testvér mindig megállapította, hogy „ő érzi, hogy a hét folyamán a zongora beszenyeződött, és ilyenkor mindig megtisztul”. Hát, én sose láttam semmiféle démont ülni a zongorán, mindig ugyanúgy tudtam játszani rajta. Kérdésem ugyanaz: biztos, hogy érzett bármit is ez a zenész gyerek, vagy csak úgy érezte, hogy érez valamit? Mert hogy én nem éreztem semmit, az tuti.

Idegenkedve néztem, hogy tagok megtérnek, és utána abbahagyják az egyetemet, a profi zenélést, a profi sportolást stb. Mert hogy azt mondta nekik az Úr: hagyd ott, és szolgálj engem. Ha profin sportol, nincs elég ideje az Úrra, plusz behozza a gyülekezetbe a mittomén-milyen világi sport-démonokat. Én ezt szomorúan néztem, mert én minden tehetségre felnézek. Számomra ez is ellen-bizonyosság volt, főleg, hogy tudtommal pont azt mondja a Biblia, hogy aki talentumot kap, az forgassa meg, hiszen azért kapta. De mindig volt személyes magyarázat, hogy ki miért hagyta abba, amiben azelőtt jó volt.

Kezdttem amiatt is aggódni, hogy nem volt tanácsos világi műveket olvasni, hallgatni. Ki tudja, milyen szellemből komponálta, írta az alkotó. Amíg nem bizonyosodtam meg róla, hogy a mű tiszta szellemiségű, ne hallgassam, ne olvassam. Én akkor már tudtam, hogy valószínűleg magyar szakos akarok majd lenni, mert imádom az irodalmat, a zenéről nem is beszélve. Hogy tanítsak bármilyen világi szerzőt, ilyen alapbeállítottsággal, amit itt megkövetelnek? Sőt, egyetlen író vagy költő sincs, aki a Hit Gyülekezete szabványainak megfelelne, úgyhogy az irodalom szak teljes anyaga sztornó. Ez eléggé aggasztott, bár az egyetem számomra még odébb volt.

Ezen a ponton történt az egyetlen anyagi megkárosításom. Fel voltunk ugyanis szólítva, hogy dobjuk el az összes káros könyvünket (legjobb, ha elégetjük, hogy más ne tudja elolvasni ugyanazt), az összes káros hangzó anyagot, és – ez volt a legdöbbenetesebb – égessem el az összes ruhámat is, amiben valaha is egyetlen parázna vagy Istennek nem tetsző dolgot műveltem vagy akár *gondoltam*. Ezzel az erővel, szó szerint az összes ruhámat el kellett volna égetni. Érdekes lett volna, ha azzal álltam volna elő szegény édesanyám felé, aki így is alig bírta megoldani anyagilag a felnevelésünket, hogy anyám, minden ruhámat és cipőmet elégettem, mindenképp új kell. Ez még viccnek is rossz ☹. Szerintem felelőtlenség ilyesmit megkövetelni gyülekezet-tagoktól!

Annyit tettem, hogy kidobtam az összes Schirilla György könyvemet, mert hogy „vallást alapít az evésből”. Valamint – ez fáj a legjobban – kidobtam az országos szinten egyedülálló Michael Jackson gyűjteményemet, mert hogy „bálványként imádtam”. Kérem szépen, kidobtam 920 darab Jacko-posztert (amit azelőtt minden ismerősöm, osztálytársam külön nekem gyűjtött és adott), a Jacko-könyveimet, amiket abban az időben csoda volt egyáltalán beszerezni, és ami a legjobban fáj: saját kezűleg írt, első könyvemet, *Moonwalker* címmel, amit kézzel írtam Michael Jacksonról, képekkel illusztráltam, szép igényesen, ahogy szoktam. Mindez egyetlen mozdulattal a kukába került ☹. Ezt hihetetlenül megbántam később, de már nem tudom visszacsinálni. Ez jelentette a kamaszkorom egy meghatározó részét, és nincs ebből semmi, de semmi emlékem.

A testvérek persze ujjongva fogadták ezeket a híreket. Kérdezték: ugye mennyivel jobban alszol a szobádban, most, hogy már „tiszta” a léghő? Én – csak magamat tudom ismételni – semmiféle tisztulást nem éreztem, mint ahogy azelőtt sem éreztem semmiféle démont. Inkább rosszabbul aludtam, a kidobott, értékes, visszaszerezhetetlen holmik miatt.

Teljesen jól írja Bartus László: a gyülekezet véleménye szerint a tárgyak úgy vezetnek a jó és a rossz szellemeket, mint az áramot. Ezért szennyeződött be / tisztult meg a zongora, ezért volt „veszélyes” talált tárgyat felvenni a földről, és így tovább. Én ebből soha semmit, de semmit nem éreztem. Megkockáztatom, hogy mások se feltétlenül...

Erről jut eszembe egy albérlés történet. Egyik, frissen megtért, tehát még nem teljesen „tiszta” testvérnő szobát adott ki főiskolás gyűlis lányoknak. Hohó, ez nem anyyi, hogy tetszik, kivesszük, pont. A lányok tüzetesen felülvizsgálták a teljes lakást és környékét. Mi ez a tulipános terítő, ez pogány jelkép! Mi ez a húsvéti nyuszi, a nyúl tisztátalan állat, a tojás pedig szintén pogány dolog. Szóval ilyen szinten. Az egyik lány egy kicsit leült, vizsgálat közben, de fel is pattant: „engem itt valami csíp!” A főbérlő-jelölt óvatosan megjegyezte: lehet, hogy bolha... Erre összenéztek, és a merev gyűlis lányok végre először elnevettek magukat. A szobát amúgy nem vették ki, túl tisztátalan volt.

A humorhoz tétován álltak hozzá. Nem voltak benne biztosak, hogy ez jó dolog. Humor = olyan dolog, ami nem igaz, azaz valójában hazugság, de legjobb esetben is bolondság / hiábavalóság. Mi szükség van erre? Hol olvastad Te a Bibliában, hogy Jézus egyszer is nevetett volna? Ez nekem nehéz volt, mert én nagyon szerettem hülyéskedni, és ezt itt teljesen el kellett fojtanom. Nemcsak az istentisztelet időtartamára, hanem mindig.

Albérlés-téma. A tagok általában szegények voltak, és az albérlés annyira általános volt, hogy szerintem többen laktak albiban, mint saját lakásban. Sokan persze a felemás iga

miatt költöztek el otthonról. Ez igazságtalan volt a szerető szülőkkel szemben. Ezt is teljesen jól írja Bartus: mindenkit lenéztünk, aki nem Hit Gyülekezetes, beleértve a többi gyülekezetet is. Én arra gondoltam: de jó, hogy itt tértem meg, és nem a két utcával arrébb lévő gyűliben, mert akkor nem üdvözülnek.

Pénzügyekben kár engem nem ért, mert nem volt jövedelmem, nemigen adakoztam. Nem tudom, ki mikor mennyit fizetett, én a tizedről is csak Bartus könyvéből tudok. Lehet, hogy ez akkor még nem is volt bevezetve. De a pénz miatti lelkifurdalásról nagyon is tudok. Egyszer, összejövetelre menvén találtam az utcán 35 Ft-ot. Ez akkor se ért sokkal többet, mint ma. Jellemző, hogy nem a tizedét adtam be, hanem az egészet, úgy, ahogy volt, nem mertem megtartani belőle semennyit. Ellenben, bár metakommunikációban gyenge vagyok, nem lehetett nem észrevenni a kis lemosolygást, amikor előálltam a talált 35 Ft-ommal. A szöveg, amiről Bartus írt, hogy „Istennek kövér marhát adunk”, ebben az időben kezdett először elterjedni. Nálunk az volt a szöveg, hogy „Istennek nem borralalót adunk”. Ekkortól az aprópénzzel mindenki leállt, és most már papírpénzt adtak.

Mint mondtam, teljesen tájékozatlan voltam a gyülekezet pénzügyeiben. Ellenben a helyi vezető pásztorunk – akinek más, polgári foglalkozása tudtommal nem volt – a régi Wartburgja helyett egyszer csak megjelent egy Mercedessel. Én erre gyakorlatilag vállaltam – nem az én pénzemből vette. Ebben az időben még mindig bejártam a középiskolába, ahol zongorát kísértem, és az egyik ott tanító tanár, egyúttal újságíró, előttem rákérdezett a matektanáromra ebben a témában. Honnan lett hirtelen egy Mercire pénze a pásztorotoknak? És itt ismét reflektálnék Bartus könyvére: „A Hit Gyülekezete elérte, hogy hívők büszkék voltak a vezető lelkész anyagi helyzetére.” A matektanár így fogalmazott: én nem sajnálom az autót tőle. Pontosán emlékszem, mire gondoltam ekkor: engem még nem érdekelnek ezek a témák, mert gyerek vagyok, de felnőttként majd én is biztos ilyeneket fogok kérdezni.

A nők helyzete a gyülekezetben. Szerintem ekkor még nem nagyon volt elterjedve, hogy alacsonyabb rendűek, én ezt egyáltalán nem vettem észre, néha, minimális mértékben, de nem volt zavaró. Engem senki nem korlátozott a zenélésben, meg semmiben. De egypár érdekes helyzet azért volt. Először az terjedt el: ne öltözzünk kihívóan, tilos a miniszoknya, a rövidnadrág, sőt, a festett haj is: Isten barnának teremtett, ne akarjak szőke lenni. Bartus Németh Sándorról egy helyen így ír: „sok mindenre megtanított bennünket, amire *éppen* rájött” (kiemelés tőlem: DH). Ez tényleg így volt. Egyik héten még ezt tanították, aztán másik hétre már felülvizsgálták, és az ellenkezőjét. A nőkre visszatérve. Ekkor történt például az, hogy a festett haj és smink tiltása után egyszer csak erre az Igére találtak rá: „az asszonyok ékesítsék magukat”. Innentől kezdve mégiscsak sminkelni kellett és fülbevalót hordani, ha nem, tessék, máris ellenkezem Isten akaratával. Németh S. Judit azt mondta: ne hordjunk melltartót, mert hiúság. Nem tudom, hányan hagyták emiatt abba a melltartó-viselést, most hadd ne menjek bele, mit gondolok én erről. De idetartoznak a menstruációs görcsök is. Akinek görcsei vannak: nem hisz igazán. „Meggyógyultál Jézus sebeiben”, neked most már nem lehet fájdalmaid. Innentől kezdve senki nem mert panaszkodni, hogy minden hónapban fáj a hasa.

A házasságkötésekről. Ez is fura történet. Házasodni egyértelműen csak a Hit Gyülekezetén belül lehet. Azon belül is csak ahhoz, akihez engem szán az Úr. Az Úr „kijelentette” a leendő férjnek és a feleségnek, hogy ti egymásé lesztek. Gondolom, nem kell mondanom, hogy csak a legcsinosabb lányok kaptak kijelentést a férjhez menésről. Engem nyilván nagyon foglalkoztatott ez a téma: jó ég, ha én tartósan ittmaradok, akkor esetleg nem lesz férjem soha? Ki jöhet egyáltalán szóba mint férj? Talán 10 fiú. De van még mellettem 30 lány. Jó isten. Én már ilyen szemmel néztem a megtérőket. Egyrészt azt nézegettem, kihez illenek, másrészt tők sajnáltam az idősebb megtérőket: ki fogja itt őket elvenni? Minden fiúhoz nagyon kedves voltam, hátha ő a férjem. Már mindenkit ilyen szemmel néztem. Nem hiszem, hogy ezen nagyon kellene csodálkozni, 15 éves voltam, még alig éltem.

Azt mondták: Te még nagyon fiatal vagy, ne izgulj, „kérjél férjet az Úrtól”, és adni fog. Van rá még 10 éved, akár több is. Engem ez nem nyugtatott meg! És ha nem ad? Mivel nekem sose voltak „kijelentéseim”, nagyon jól tudtam, hogy erről se lesz.

Nem beszélve a kínos jelenetekről. Egy hozzám közel álló testvérnő szentül meg volt győződve arról, hogy melyik fiú lesz a férje, többszörös kijelentést kapott az Úrtól. Már a közös jövőjüket tervezte fejben. Ilyenkor persze csak kijelentés van, egymásnak nem mondanak semmit a leendő házaspár tagjai, talán a házasságkötő terem előtt már szólnak egymáshoz (tényleg így volt!). Csak figyelik, mit mond az Úr. Szóval ez a lány meg volt róla győződve, ki lesz a férje, azonban félreérthette az Urat, mert az egyik alkalom végén, ahogy ez már lenni szokott, pásztorunk bejelentést tett: „kedves kötelességem következik, álljon fel X és Y” – természetesen a gyüli két távoli pontján ültek, nem hogy nem beszélgetnek, de nem is ülnek egymás mellé a jegyespárok. Mindenki döbbenetére felállt a leendő férjnek hitt fiú és egy *másik* lány... Hatalmas taps, éljenzés, de közben rémülten mindenki a testvérnőre is odakapta a fejét, mi történik itt? Nincs itt valami tévedés? Ő valahogy megállta, hogy ne süllyedjen el szégyenében. Nem lettem volna a helyében.

Később egyébként kapott kijelentést egy másik fiúról, és ahhoz tényleg hozzá is ment.

Az volt az egészben a legrosszabb, hogy ilyenkor vigasztalás helyett „megdorgáljuk” egymást. Szegény megtévedt lányról elmondtuk, hogy rosszul imádkozott, behallucinált valamit az agyába, ami az ördögtől jött, megtévedt, és jogosan megérdemelte a szégyent. Nem figyelt elég jól az Úrra. Érdekes, ezek az okoskodások mindig utólag hangzottak el.

Az idősebb, megtért nőkről pedig egyszerűen megállapítottuk, hogy „egyedülállóságra hívta el az Úr”. Nagyon nem akartam közéjük tartozni, nem is vártam meg... A gondolat is megrémített, hogy esetleg engem is egyedülállóságra hívott el az Úr, és akkor én soha nem leszek férfival, egész életemben, pont én, aki szerelmes típus vagyok.

Gondolom, a stílusomból feltűnik, hogy én meglehetősen temetőnek éreztem ezt az egész helyet. Azért nem léptem le hamarabb, mert zenei kötelességeim voltak, amiket elvállaltam, másrészt nem akartam megbántani a sok kedves barátot.

A fogamzástólról nem beszélgettem senkivel, úgyhogy nem tudom, hogyan álltak ehhez a témához. Az azonban feltűnt, hogy „idősebb” párok, ha megtértek, és mondjuk volt már két húszéves gyerekük, az asszony újfent teherbe esett. Ezt többször is megfigyeltem. Ebből én arra következtetek – lehet, hogy rosszul –, hogy azt mondhatták nekik: ha az Úr gyereket akar adni, nehogy tegyetek ellene valamit, a gyermek *áldás*. Sok házaspárnak 4-5 gyereke is született zsinórban, és nem tudom, hogy ezek után elkezdtek-e védekezni. De nekem gyanús, hogy nem keresztény dolog védekezni, de ezt csak én gondolom, lehet, hogy tévedek. Tény, hogy házasság- és családcentrikus közösség!

Dohányzás, alkohol. Erről azt tartották, hogy a test a Szentlélek temploma, és nem szabad károsítani. Ez engem nem érintett, mert én sose dohányoztam vagy ittam volna, pláne nem ebben az életkorban. Viszont a megtérők emiatt rendre leszoktak a dohányzásról – ez nekem mondjuk pont tetszett. A vegetáriánizmushoz viszont máshogy viszonyultak: aki bármiről kijelenti, hogy „nem, én ezt nem eszem”, az azt jelenti, hogy túl sokat foglalkozik az adott témával, többet, mint a téma megkívánná, és ez már „vallás”. Ne csináljunk az evésből vallást. Mindent együnk, amit szeretünk. Megtérésemkor én már három éve vegetáriánus voltam, és szerintem a mai napig az lennék, ha a HGy nem hagyatta volna abba velem.

Az eldőlés-kérdésről. (Kívülálló kedvéért: a pásztor az ember fejére teszi a kezét, akit betölt a Szentlélek, és az illető elesik.) Ahogy Bartus írja: „eleinte még nem volt kötelező elesni”. Valóban: nem emlékszem, hogy eleinte mi csináltunk volna ilyet. Aztán elkezdett divatba jönni. A pásztor utáni második emberünk egy olyan okos fiú volt, hogy ha ő lett volna a pásztor, lehet, hogy neki elhittem volna, hogy van Isten. Nemcsak okos volt, hanem az a típusú ember, akit nem vakít el a hit. Ő szerintem legalább annyi problémát látott, mint én, éreztem a közös rezgést. Egyszer elvágódós műsor volt az alkalom vége felé. Feszülten

figyeltem a fiút, és biztos voltam benne, hogy ő meg meri tenni, hogy nem esik el. Így is történt! Én meg ujjongtam magamban, kifelé nem mutattam semmit, de ez volt az én kicsi titkos diadalmam, lám, egy előljáró, aki ellen mer állni. (Nem is sokáig volt második ember. A gyülekezet szétszakadt, és ő is azok közé tartozott, akik elmentek másfelé.)

Az elesős meg egyéb show-elemekről határozottan az volt már akkor is a véleményem, hogy felesleges. Visszataszító, és ellenérzést vált ki az új tagokból, pláne a meg sem tértekből. Voltam pl. keresztény esküvőn. Miért kell nyelveken imádkozni a világi rokonok előtt? Mindenki csak rémulten néz: bolondok ezek? Gondolom, mi erről a hivatalos álláspont („aki szégyell engem az emberek előtt, azt én is szégyellem a Mennyei Atyám előtt”), de gondolkodni kéne kicsit a világiak agyával is. Megérte most kapásból 100 embert tutira elijeszteni? Ez nem „szégyellés” kérdése, hanem józan ész kérdése. Ha show-t akarunk, csináljuk nagyon szűk körben, azoknak, akiknek erre igényük van.

Mivel én sose kaptam „kijelentéseket”, nagyon nehéz dolgom volt dicséretvezetőként az, hogy „ne tervezek el semmit, nincs szükség a hagyomány szellemére”, hanem mindig azt a dalt énekeljem, amit épp súg a Szentlélek. Most utólag bevallom, mit csináltam. Igen, puskáztam. Muszáj volt! Tudtam fejből kb. 100 dicséretet, kísérettel együtt, ám nem volt szabad ebből egy 10-15 dalos, aznapi listát készítenem, mert „az nem a Szentlélek spontaneitása”. Azt tettem, hogy a dicséretes füzet borítójára, nagyon halvánnyal rotringgal felírtam az összes dicséret címét, és a bezárt füzetet magam elé tettem a zongorára. Senki nem látta, hogy előttem ott van egy lista... Amikor nem súgott semmit a Szentlélek (sose), mindig fél szemmel odapislogtam, kiszúrtam egy címet, és azzal folytattam a műsort... Utólag is elnézést, hogy ilyen értelemben is becsaptam a testvéreket. Mit csináljak, ha nekem nem mondott semmit a Szentlélek?

Egyszer részt vettem egy szegedi összejövetelen, ahol bizony lista volt! Ott volt a sorrend a zenészek előtt, hogy először mit énekelnek, aztán mit énekelnek, és így tovább. Csodálkoztam: mégiscsak szabad ilyet csinálni? Én meg megjátszom, hogy engem a Szentlélek vezet. Mélyen röstellem, de meg kellett oldanom a helyzetet.

Más vallások ostromozásáról. Mindig szívszorongva néztem a mélyen hívő, igazi vallásos érzelmű nénik bántását. Az ördögöt imádják! Szegénykéék. Nem tudok Isten agyával gondolkodni, de elég valószínű, hogy a Hit Gyülekezete előtt is már üdvözültek emberek, nem? Vagy azelőtt nem üdvözült senki? Szegény nénikék nyilván nem fognak a templomból átvándorolni a gyülibe, főleg, ha itt ordítózás, rángatózás, belekiabálásos prédikáció, egyéb show-műsor folyik. Ők nem ezt szokták meg, nem is szeretnék ezt – ezt a szemükre lehet vetni? A nénikék garantáltan többet olvasták a Bibliát és imádkoztak, mint némelyik ordító hites. Az esett a legrosszabbul, hogy lesátánoztuk őket ☹.

Lesátánoztuk persze a pápát is. Pont ebben az időben látogatott Mo-ra a pápa. Mi persze imádkoztunk, hogy ide ne jöjjön. Komolyan gondolja bárki is, hogy pár imával el lehet érni, hogy a pápa meggondolja magát? (erre a témára még visszatérek) Természetesen nem volt szabad elmennem, hogy a pápának integessem, amit szintén nagyon sajnáltam, mert ez a történelem része, és láthattam volna élőben egy történelmi személyt. Ez is bűn? Igen.

Ami még ennél is röhejesebb (elnézést), hogy pozitív megvallásokat kellett tenni, nevetgélve: „A pápa nem fog idejönni, elhiszed? Nem mer!” Ezt elhitte bárki is? Én nem... Én gondoltam, hogy jönni fog, ha egyszer le volt szervezve, és az egész ország várta, miért változott volna bármi is, pár ima hatására?

Nekem az imádkozásról elég durva véleményem van. Imádkozunk, és ha tényleg megtörténik a dolog: dicsőség az Úrnak, köszönöm, hogy meghallgattál. Ha nem jön össze: bizonyára nem imádkoztam jól / az Úrnak más tervei vannak / az ördög túl erős. A másik, mint ahogy én nem érzem a Szentlelket, az Urat stb. ugyanígy nem érzem az imákat sem. Amikor kiléptem a gyülekezetből, értem mint az egyik legnépszerűbb tagért tuti imahadjáratot folytattak. De ennek rajtam nem volt foganatja, mivel én ebből semmit nem éreztem. Nem

szöktek bele gondolatok a fejembe, hogy „mégiscsak vissza kéne menni”. Biztos vagyok benne, hogy jelen pillanatban egy hívő barátnőm sokat imádkozik értem. De sajnos én ezt nem érzem, Enikő! Látod, nemhogy nem érzem, de ezt az írást írom, amit éppen írok... (mellesleg folyik belőlem a szó, régen írtam már ilyen könnyedén – na ez most mire bizonyosság?)

Szóval, ha én valamit meg akarok tenni, felőlem mindenki annyit imádkozik, amennyit akar, miszerint ne tegyem. Fölösleges.

Egy pápát megállítani? Imákkal?

Jól belém verték azonban a tudathasadásos állapotot. Ez azt jelenti, hogy minden lépés előtt meg kell vizsgálnom: ez most Istentől van vagy az ördögtől? Erre utaltam még írásom elején, miszerint azért nincs kedvem fölöslegesen keresztény életet élni, ha Isten netalántán nincs, mert akkor ilyen szinten kell dolgokkal bajlódnom, hogy pl. a hűtőben van alma és van szőlő: melyiket egyem? Isten melyiket akarja, hogy egyem? Nem azon kell elgondolkodnom, én mit szeretnék, hanem hogy Isten mit szeretne. Viszont ezt olyan jól belém verték, hogy ez a gondolkodásmód a mai napig kísért. Ezt Bartus kiválóan megfogalmazza: „A gyülekezetben megmondták, miről mit kell gondolni. A legapróbb kérdésekről sem lehetett a hívőknek önálló véleménye. Emiatt egy részük saját gondolatait állandóan kontrollálta, hogy azok Istentől vannak-e vagy az ördögtől. Mindez tudathasadásos állapotot eredményezett. Még az egészséges lelkű hívőknek is problémát okoztak bizonyos tanítások. (...) A természetes reakciókat el kellett nyomni.” Igen. Például nem sóhajthatok fel, hogy „milyen finom ez a tea”, hanem a helyes reakció: „dicsőség az Úrnak, milyen finom teát teremtett”. Lehet persze hosszabban is méltatni ennél, külön tea-hálaadó ima formájában.

Zsidókhöz való viszony. Bartus könyvében egymásnak ellentmondó dolgokat olvastam erről – mármint nem az író volt ellentmondásos, hanem, kicsit úgy tűnt, a gyülekezetben sincs erről egységes álláspont. Elmondom, én mit láttam akkor, aztán lehet, hogy rosszul láttam.

Én egyértelműen azt figyeltem meg, legalábbis a rendszerváltás idején, hogy „biztos, ami biztos, a zsidókkal jóban vagyunk”. A zsidókkal érdemes jóban lenni, Isten kiválasztott népe, közel vannak a tűzhöz. Tele voltunk zsidó szokásokkal, épp csak nem ültették szét a férfiakat és nőket. Ugyan miért vették volna át, ha nem tartják helyesnek? Több hébert dalt énekeltünk, többek között a híres Hava Nagila-t, erre pontosan úgy meneteltünk, mint a zsidók, ezt mindig követte a „Legyen a béke Teveled”, menőbbek ezt egyenesen héberül énekelték, továbbá a Shalom Jerushalaim, valamint az „Ímé mily jó és gyönyörűséges a testvérek egysége”, ezt is héberül. Tánc, ha volt, szintén zsidó körtánc volt. Több asszony kalapot viselt, volt, aki otthon is. (Volt egy testvérnő, aki 40 fokban, otthon is mindig kalapban volt, mire rájöttem, miért teszi...) Volt, aki imádkozáshoz tette fel a sapkát.

A zsidók utánozása engem nem zavart, azt viszont szintén nem volt nehéz észrevenni, hogy a zsidók, ha tudtak is erről, nemigen foglalkoztak emiatt a magyar Hit Gyülekezetével. Egyetlen zsidó embert nem ismertem meg soha, sose hallottam valami „baráti” találkozóról, valami kedves jókívánságról – semmiről. Úgyhogy nekem az volt a benyomásom, hogy mi kimutatjuk a jó szándékunkat és kulturális érdeklődésünket az irányukba, és hogy ők ezt hogy kezelik, az már az ő dolguk.

Az átkozódásról. Bartus azt írja: az átkozós imakommandókról egy átlagos hívő nem tudott. Ez teljesen igaz, én most hallottam erről először. Mi, a mezei hívek, épphogy arra voltunk nevelve – hozzáteszem, maximálisan egyetértek –, miszerint „a kimondott szó teremtő ereje”, illetve csakis pozitív megvallásokat tegyünk. Ekkor próbáltam meg leszokni a „de hülye vagyok” és társairól. Szerintem ez nagyon helyes tanítás. Ha viszont a kulisszák között nem ez zajlott, az bizony szégyen.

A Jelenések könyvében az áll, hogy a Sátán az utolsó időkben megjelöli a sajátjait, méghozzá homlokra vagy kézfejre pecsétel, rajta a 666-os számmal. Miután kiléptem a

gyüliből, elkezdtem járni szórakozóhelyekre. Éppen akkoriban vezették be, hogy úgy jelölik meg a már belépőt fizetetteket, hogy rápecsételnek a kézfejre... És így ki-be lehet járkálni. El lehet képzelni, hogy én, akit másfél éven át rémítettek mindenféleképpen, hogyan reagáltam erre. Na most végem, a Sátán megjelölt. Aztán, amikor már a harmincadik pecsétet kaptam a harmincadik bulis este, már fel se vettem. Ebből azt akarom kihozni, hogy bizonyos tanítások még nagyon sokáig félelem alatt tartottak, van, ami még a mai napig is automatikusan beugrik. Akár hittem, akár nem, hatással voltak rám, még ha nem is figyeltem oda általában...

Hasonlóan rettegettem az ún. elragadtatásról. Ez alatt azt értik, hogy amikor visszajön az Úr, „elragadja” a sajátjait, és ezek már tuti fix a mennybe kerülnek. Akiket nem ragad el, azok itt maradnak a Földön, és az Antikrisztus uralkodása alatt kell élniük (a pecsételés már ezt megelőzően elkezdődik, a Sátán részéről, akiknek pecsétjük van, az eleve ki van zárva az elragadtatásból).

Szerintem ez is egy félreértett bibliai passzus volt. Azaz, szerintük úgy kell érteni, hogy teszem azt egymillió ember egyik másodpercről a másikra eltűnik (ők a „jó”), az ittmaradtak pedig garantált szenvedésnek vannak kitéve, bár még megtérhetnek (ha jól értettem), csak már rosszabb feltételekkel. Ebből a témából komplett játékfilm is készült (nekem meg is van videókazettán, de annyira régi, hogy szerintem már nemigen játssza le a filmet a szalag). A film elképesztően hatásos és ijesztő. A gyüliben azzal rémítettek, hogy minden másodpercben készen kell állni az elragadtatásra. Ha az Úr pont elragadni kíván, és én mondjuk pont kimondok egy csúnya szót – vagy akár csak erre gondolok –, nekem végem. Itt maradok. Erre példázat is volt: a jó és a rest szolga. Hazajön a gazda, és a jó szolgát pont munka közben találja, a restet meg henyélni valahol. Így kell várnunk nekünk is az Urat, hogy munka közben találjon. „A napot és az órát pedig nem tudjátok...” – phh, még most is beleremegek.

Elnézést, de szerintem ez lehetetlen, és ezt Istennek is tudnia kéne! Ha minden másodpercben készenlétben állok, alig 1 hét alatt komplett idegromlás leszek. Ezt azonban azzal magyarázták, hogy aki igazán „jó”, annak könnyű ellenállnia a kísértéseknek, tehát neki nem megerőltető, hogy álljon készenlétben. Tehát, ha nekem megerőltető és fárasztó, akkor bennem van a hiba. Hallottam olyan keresztényekről, akik mindig csak két hétre terveztek előre, mert várták az Urat.

Ezekre a jelenségekre utalok, amikor azt mondom, hogy én csak akkor akarok keresztény életet élni, ha tuti biztosan létezik Isten, mert ezek szerintem több mint kimerítő dolgok. Csak mindjárt ez a legutóbbi milyen kemény, és még mennyi „szabály” van, amit ők szabadságnak neveznek.

A végére még egy magyarázat idekívánkozik, miszerint miért nem figyeltem soha a prédikációkra és a Bibliára, pont én, aki szinte minden iránt érdeklődő ember vagyok. Azért, mert nem tudok rájuk odafigyelni.

Prédikációk, tanítások. Most nem csak a gyülekezetéről beszélek, hanem bármely vallás prédikációjáról. Ha mellébeszélést, üresjáratokat, nem megfogható dolgokat hallgatok, az agyam automatikusan kikapcsol. Akkor se tudom visszakapcsolni, ha akarom. Mindig elhatároztam, hogy figyelek, és sose sikerült. Egyetlen megfogható, használható gondolat nem szokott elhangzani. Ha nekem tanítani kellene pl. a tizedről, ez így nézne ki: 1. a tized szó pontos definíciója, 2. a tized fejlődéstörténete a magyar történelemben, 3. bibliai passzus hozzátétele, 4. következtetés: fizessetek tizedet. Ez egészen biztosan nem tenne ki többet, mint 10 percet, és 100%-os *tényanyag* lenne. Ellenben, ha bármely vallás képviselője ugyanerről „tanít”, nem tudom, hogy csinálják, de csak beszél, beszél, és valahogy nem mond semmit. A gyülitagok rendre jegyzeteltek, de hogy mit? Rendre bólogtattak, de hogy mire? A hiba bizonyára bennem van.

A Biblia ügye ehhez némiképpen hasonló. Olvasom, és azon veszem észre magam, hogy már megint nem figyelek. Visszamegyek oda, ahol még figyeltem, és folytatom a kínlódást. Közben azon gondolkodom: nálam kevésbé intellektuális embereket hogyan tud lekötni ez a könyv? Tényleg mindenkit ennyire érdekel? Keresem benne a logikát, a struktúrát, és nem találom. Tévedéseket, ellentmondásokat, és főleg (elnézést) értelmetlenségeket annál inkább. Tudom, erre mindre van magyarázat. Én gyűlis koromban alig olvastam a Bibliát, mert képtelen voltam rá. Azóta, mint irodalomtanár, úgy tekintek rá, mint szépirodalmi műre, mint egy antológiára. Rendszerint ignoráljuk, ill. az ördögtől valónak tekintjük, amennyiben rá merek kérdezni az egy gyerek által is észrevehető nyilvánvaló dolgokra, mint pl. az egész emberiség egy emberpártól származása, vagy a vízözön kérdése (onnantól meg az összes állatfaj szintén egy pártól haladt tovább). A Biblia annyira nehezen olvasható és értelmezhető, hogy nem tudom és nem akarom elhinni, hogy egyszerű, jószándékú, de olvasni esetleg éppcsak tudó hívőket ez mélyen lekötne és mindenfélét „üzenne” nekik.

Sokat küzdöttem, hogy megértsem a Bibliát (ismétlem, hogy *megértsem*, nem csak szimpla olvasgatás), és nem sikerült. Olyannyira, hogy pl. kölcsönkértem egy preparált Bibliát, és az abban vastag betűvel szedett Igéket a sajátomban aláhúztam, hogy legyen már valamiféle vezérfonalam. Gondoltam, valami keresztény konszenzus emeltette ki a vastag szöveget. Akartam látni valami struktúrát. Hasonlóan próbálkoztam azzal, hogy megjelölöm a „tanításokon” elhangzott Igéket. Viszont arra jutottam, hogy ha nekem kellett volna kínkeservvel megtalálni a „lényeges kulcs-Igét”, én még csak nem is ezeket húztam volna alá. Kinek a szövegértelmezésével vannak ekkora gondok? Nyilván az enyémmel, én nem vagyok vallásszakértő. Szöveget elemezni szerintem tudok, a Biblia azonban – elnézést – nem érte meg a kínlódást, a túl sok értelmetlenség miatt.

Eljött az idő, amikor már nem lehetett tovább halogatni a kilépést. Undorodtam a képmutató viselkedésemtől, miszerint én itt becsapok egy csomó embert. „Dinamikusan fejlődő testvérnőnek” tartanak, közben meg ateista vagyok. Visszatartott azonban a lelkiismeretem, a zenei kötelességeim, házicsoport-vezetőmet nem akartam cserbenhagyni zenei vezető nélkül, és a sok kedves barátot sem akartam megbántani. De már nagyon félgőzzel jártam. Egyre inkább kifogásokat kerestem, miért megyek késve, miért jövök el hamarabb, vagy hogy egyáltalán nem is megyek.

Kiszálltam, másfél év után.

Természetesen nagyon sokan felkerestek, és próbáltak beszélni a fejemmel. Egészen biztosan mentek a kemény imák is. De, mint mondtam, ezek rám nem voltak hatással.

Elvittek a pásztorhoz is, hogy beszéljen velem. Ő kemény szavakat használt, az volt a lényege, hogy ami itt történik: szolgálat, és nem veszem észre, hogy kiválasztott engem az Úr, én pedig nem élek a lehetőséggel. Nem éltem. Szabad akartam lenni újra. Miért vállalnék el tengernyi kööttséget, „szolgálatot”, úgy, hogy nincs is értelme? Egyáltalán nem félttem kilépni, örültem, hogy végre újra szabad lehetek. (Tudom, ők ezt pontosan fordítva gondolják.)

Sajnos a tagok nem feltétlenül állnak szóba velem, mert az ilyenektől, mint én, tartanak. Félnak, hogy átadok valami démont, pl. a „kilépés szellemét”.

Roppant érdekes korszaka volt az életemnek, de nem fogok visszatérni. A gyűliben mindig azt mondták: „aki azt mondja: ne imádkozzatok értem, azért kell a legjobban imádkozni”.

Tonbridge, 2009. augusztus 30.